

อภิรักษ์ ทิมวงศ์ : สิทธิของเหยื่ออาชญากรรมในกฎหมายระหว่างประเทศ: ผลกระทบต่อประเทศไทย (VICTIMS' RIGHTS CONCERNING THE JUDICIAL PROCESS IN INTERNATIONAL LAW: IMPLICATION FOR THAILAND) อาจารย์ที่ปรึกษา: ศาสตราจารย์วิชิต มันทากรณ์, 217 หน้า. ISBN 974-17-0739-8

เมื่อมีอาชญากรรมเกิดขึ้น เหยื่ออาชญากรรมหรือผู้เสียหายในคดีอาญา ย่อมตกเป็นผู้ได้รับผลร้ายจากการกระทำนั้น และบุคคลเหล่านี้ย่อมมีสิทธิตามกฎหมายในอันที่จะได้รับการเยียวยาความเสียหายที่เกิดขึ้นจากผู้กระทำความผิด แต่การใช้สิทธิทางกฎหมายของเหยื่ออาชญากรรมหรือผู้เสียหายในคดีอาญา เพื่อให้ได้รับการชดเชยค่าเสียหายและนำตัวผู้กระทำความผิดมาลงโทษ มีปัญหาและอุปสรรคหลายประการเนื่องจากบทบัญญัติแห่งกฎหมาย ทั้งทางสารบัญญัติและทางสบัญญัติยังคลุมเครือ หรือเอื้ออำนาจความสะดวกต่อการใช้สิทธิทางกฎหมายของเหยื่ออาชญากรรมไม่ได้ อย่างเพียงพอ ทั้งที่เหยื่ออาชญากรรมหรือผู้เสียหายในคดีอาญาเป็นผู้ที่มีส่วนสำคัญในการดำเนินคดีและสมควรจะได้รับการคุ้มครองจากกระบวนการยุติธรรมทางอาญา

วิทยานิพนธ์เรื่องนี้ มีจุดมุ่งหมายที่จะศึกษาเพื่อวิเคราะห์ถึงหลักการและแนวความคิดที่ปรากฏอยู่ในกฎหมายระหว่างประเทศ ในการให้ความคุ้มครองสิทธิของเหยื่ออาชญากรรม โดยเปรียบเทียบกับมาตรฐานขององค์การสหประชาชาติ ที่ได้ประกาศรับรองสิทธิของเหยื่ออาชญากรรม โดยได้ประกาศ “ปฏิญญาว่าด้วยหลักความยุติธรรมขั้นพื้นฐานสำหรับเหยื่ออาชญากรรมและการใช้อำนาจโดยมิชอบ” (Declaration of Basic Principles of Justice for Victims of Crime and Abuse of Power) รวมทั้งอนุสัญญาต่างๆ และธรรมนูญศาลอาญาระหว่างประเทศ (Rome Statute of the International Criminal Court) ทั้งนี้เพื่อให้เหยื่ออาชญากรรมหรือผู้เสียหายได้รับการเยียวยาแก้ไขความเสียหายที่เขาได้รับให้ได้มากที่สุด

จากการศึกษาวิจัยพบว่า มาตรการในการให้ความคุ้มครองสิทธิของเหยื่ออาชญากรรมในประเทศไทยยังไม่มีชัดเจน และไม่มีประสิทธิภาพเพียงพอในการให้ความคุ้มครองสิทธิของเหยื่ออาชญากรรมตลอดการดำเนินกระบวนการยุติธรรม ทั้งนี้ โดยในการวิจัยนี้ได้เสนอแนะแนวทางแก้ไข บทบัญญัติแห่งกฎหมายเพื่อรองรับแนวทางในการคุ้มครองสิทธิของเหยื่ออาชญากรรมหรือผู้เสียหายในคดีอาญา และให้เป็นไปตามหลักสากลสอดคล้องกับแนวทางปฏิบัติของนานาอารยประเทศ